

2. Igazgatás

2.1 Irányítás, menedzsment

A Könyvtár Alapító Okirat módosítása megtörtént, a dokumentum Elnök úr aláírására vár. Az Alapító Okirat változásait a Szervezeti és Működési Szabályzatban átvezettük, a szervezeti felépítésben módosításokat eszközöltünk, megszüntettük a kutatóintézeti könyvtárakat segítő Hálózati csoportot és rögzítésre került, hogy az Elektronikus Információszolgáltatás Nemzeti Program közvetlenül főigazgatói irányítás alatt dolgozik. Az SZMSZ jóváhagyása folyamatban van, az Alapító Okirat aláírása után lehetséges.

Mivel a tavalyi év folyamán a gazdasági vezetői pályázat sikertelen volt, Baráth Eszter kapott egy évre megbízást a könyvtár gazdasági irányítására, 2020 tavaszán újból kiírásra kerül a gazdasági vezető pozíció.

Az idei belső ellenőri munka vizsgálati tárgya az MTA KIK gazdasági szabályzatainak szabályszerűségi ellenőrzése volt.

Könyvtárunk az év folyamán újabb fiatal kutatói álláshellyel bővült, Rottár Máté a Keleti Gyűjteményben a mongol anyaggal foglalkozik 2019. október közepétől. Hursán Szabolcs fiatal kutatói ösztöndíja lejárt, a három éves kutatói időszak alatt rekonstruálásra került a 19. század során adományozott Batthyány-könyvtár.

Figyelemmel követjük a Nemzeti Névtér kialakítását és a Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia (KDS), valamint a webarchiválási projekt szerveződését. Részt vettünk a Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartása (MKDNY) adatbázis új verziójának bemutatóján az Országos Széchényi Könyvtárban október 31-én és teszteltük is rendszert.

November folyamán az EMMI Könyvtári és Levéltári Főosztály felkérésére részt vettünk a Könyvtári Statisztikai Munkacsoport munkájában, a 2020. évi könyvtári statisztikai adatlap megújításában és további módosítási javaslatokat is tettünk, melyek a következő évi úrlapba épülhetnek be.

Részt veszünk a Magyar Szabványügyi Testület MSZT/MCS 508 Könyvtár és dokumentáció műszaki bizottságának munkájában. 2019-ben Bilicsi Erikát e testület elnökhelyettesévé választották.

2.2 Szervezet, szervezeti változás, organogram

Az Akadémia vezetésének megbízásából az MTA Könyvtár és Információs Központ szakmai felügyeletét Vékás Lajos, az MTA alelnöke irányításával az MTA Vezetői Kollégium Könyvtári Bizottsága látja el. A bizottság 2019. december 5-én ülésezett.

A könyvtár szervezeti egységei:

1. Igazgatóság

Főigazgató: Monok István, az MTA doktora, egyetemi tanár

Általános főigazgató-helyettes: Gaálné Kalydy Dóra

Informatikai főigazgató-helyettes: Holl András

Megbízott gazdasági vezető: Baráth Eszter

Belső ellenőrzés: Szeitl Mihályné

2. Gyűjteményszervezési Osztály

vezetője: Nagy Ágnes

3. Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

vezetője: Haffner Rita

4. Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye

vezetője: Babus Antal, PhD

5. Keleti Gyűjtemény

vezetője: Kelecsényi Ágnes, PhD

6. Akadémiai Levéltár

igazgatója: Hay Diana, dr. univ.

7. Szakinformatikai Osztály

vezetője: Bilicsi Erika

8. Informatikai Üzemeltetési Osztály

vezetője: Holl András

9. EISZ Igazgatóság

igazgatója: Urbán Katalin

Szolgáltatásfejlesztési Osztály

vezetője: Dér Ádám

Intézményi Koordinációs Osztály

vezetője: Lencsés Ákos

10. Gazdasági Osztály

megbízott gazdasági vezető: Baráth Eszter

11. Magyar Tudományos Művek Tára

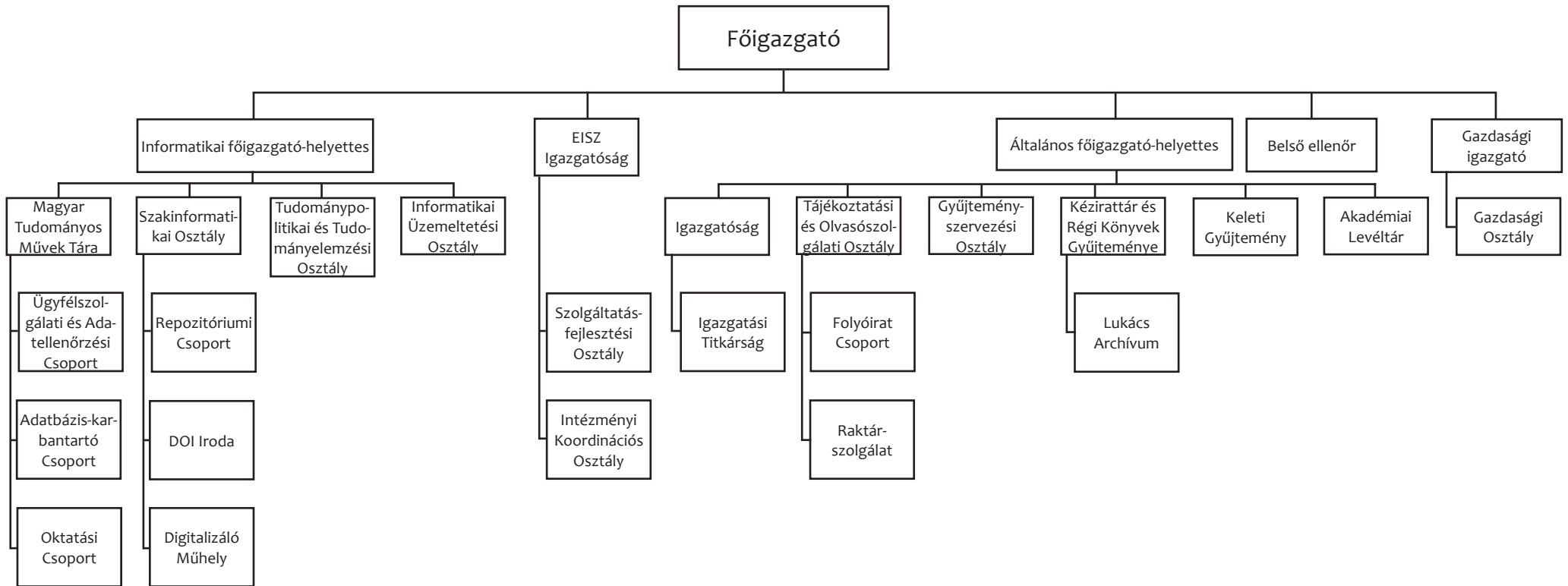
vezetője: Áts József

12. Tudománypolitikai és Tudományelemzési Osztály

vezetője: Soós Sándor, PhD

A Közalkalmazotti Tanács elnöke Tóth Gábor, a reprezentatív létszámmal bíró szak-szervezet vezetője Kürti Tímea Melinda.

Organogram

2.3 Munkatársak

Személyi változások

Gyűjteményszervezési Osztály

2019. március 1-től december 31-ig a feldolgozó osztályvezető-helyettesi feladatokat *Sallai-Tóth Lászlóné* megbízott helyettes látta el.

Tizenöt (az év végétől tizenhat) állandó munkatársunkon kívül öt fővel kötöttünk hosszabb-rövidebb időre megbízási-, illetve vállalkozói szerződést. Egyik kollégánk jelenleg kisgyermekével otthon van. A Gyűjteményszervezési Osztály könyvtári tevékenységét öt fő önkéntes kitartó és önzetlen munkája is segítette.

Az Osztályon történt személyi változások:

Kilépett: 2019. február 28-án *Kasza Zsófia* osztályvezető-helyettes

Belépett: 2019. július 1-én *Bodnár Barbara* feldolgozó

Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály

Kiss Ildikó informatikus-könyvtáros BA diplomát szerzett, 2019. augusztustól teljes munkaidőben, könyvtárosként dolgozik.

Keleti Gyűjtemény

A Keleti Gyűjtemény 2019–2023 közötti időszakra szóló fiatal kutatói álláshelyet pályáztott, ennek eredményeként 2019. október 1-től *Rottár Máté* nyert alkalmazást. Kutatósi témájának címe: *Ligeti Lajos keletkutató hagyatékának feldolgozása az MTA KIK Keleti Gyűjteményében különös tekintettel gazdag afganisztáni gyűjteményére.*

Kézirattár

A Kézirattár kutatótermi felügyelői állására kiírt pályázatot *Aigner Jenő* nyerte el, aki 2019. június 1-én lépett be, és szeptember 6-án közös megegyezéssel lépett ki. Az újra kiírt pályázaton *Vágvölgyi Dávid* nyert, ő 2019. október 7-én állt munkába.

Szakmai gyakorlat, közösségi szolgálat

Dénesi Renáta 2019. július 15. és szeptember 16. között volt a könyvtárunk gyakornoka, ebből 1 hónapot töltött a Gyűjteményszervezési Osztályon heti 30 óra időtartamban. Elsősorban könyvek behasonlítását, szelektálását és duplumok listázását végezte. További 1 hónapot az Igazgatóságon töltött, ahol megismerkedett az intézmény PR tevékenységével és a rendezvényszervezési feladatokkal.

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztályon tavasszal *Czene Mariann*, az ELTE informatikus könyvtáros BA hallgatója teljesítette szakmai gyakorlatát. Júliusban *Benedek Zsigmond* középiskolai tanuló az iskolai közösségi szolgálat keretében törökbálinti raktárunkban segített a nyári állományrendezési feladatokban.

Könyvtári együttműködés

Júniusban együttműködési megállapodást kötöttünk a *Ráday Gyűjteménnyel*. Az év elejei sajnálatos tűzvész következtében a gyűjteménynek helyet adó épületet felújít-

ják, ezért átmenetileg az MTA KIK olvasótermében tudják kiszolgálni olvasóikat. A Ráday Gyűjtemény könyvtári állománya ideiglenesen az MTA KIK törökbálinti raktárában kapott elhelyezést.

Az MTA Könyvtár és Információs Központ 2019-ben elnyerte a 2020-as *LIBER Journées* program rendezési jogát. A LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche) nemzetközi szinten képviseli és támogatja a kutató szakkönyvtárak tevékenységét. A szervezet jelenlegi és előző stratégiájának egyik kulcsterülete a szakemberek továbbképzése, mely magában foglalja a könyvtárvezetőknek szóló továbbképzést.

Együttműködést kötöttünk több külföldi kiadóval, így a kínai mongol *Inner Mongolia People's Publishing House* és az iráni *The Written Heritage Research Institute*-tal a Keleti Gyűjteményben őrzött unikális kéziratok közös kiadására.

A báró Eötvös Loránd-emlékévé lebonyolításában jelentős szerepet vállalt Könyvtárunk, az Eötvös 100 programsorozat keretein belül fotókiállítás nyílt az olaszországi Toblachban Eötvös Loránd sztereoképei a Dolomitokból (1875–1915) címmel.

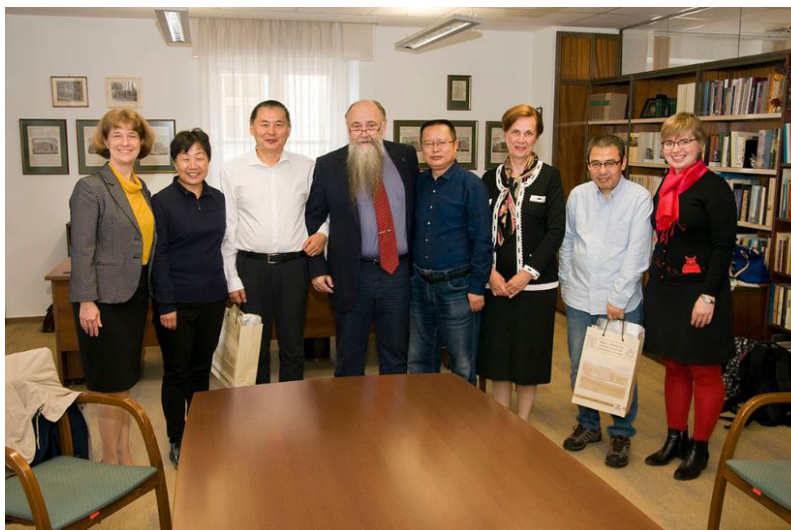
Molnár Andrea tudományos titkár az országos középiskolai Eötvös-vetélkedő zsűrijének tagjaként részt vett a verseny előkészítésében, részt vett a versenyfeladatok elkészítésében, a döntő zsűrizésében. Az Eötvös-ingák – Geofizikai-geodéziai műszerfejlesztés és innováció a Magyar Optikai Műveknél, Budapest, Magyar Optikai Művek Emélekalapítvány, 2019 kötet szakmai és nyelvi ellenőrzését szintén ő végezte.

2019. március 13-án látogatást tett Könyvtárunkban *Maximilian Teleki*, a Magyar Amerikai Koalíció elnöke. Teleki úr megbeszélést folytatott Monok István főigazgató úrral. A találkozó során számos, a Teleki családhoz köthető dokumentumot, köztük gróf Teleki József könyvtáralapító által írt adománylevelet is megtekintette Teleki úr.

2019. szeptember 3-án Wang Xudong, a pekingi Palota Múzeum igazgatója vezetésével 6 fős kínai delegáció látogatott az Akadémiára. A vendégeket fogadta Lovász László, az MTA elnöke és Monok István főigazgató. A megbeszéléseken szó volt az MTA KIK és a Dunhuang Academy közös projektjeiről, a 2018 óta fennálló kapcsolatok további kiszélesítéséről, valamint újabb együttműködési lehetőségekről. A vendégek végül látogatást tettek az MTA Könyvtára Keleti Gyűjteményében, ahol a Stein-gyűjteménnyel ismerkedtek.

Október 16-án befejeződött az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteményébe tartozó Stein Aurél Gyűjtemény fotóarchívumának digitalizálási projektje. A Dunhuang Academy és az MTA Könyvtár együttműködése kapcsán az elmúlt 89 napban 12080 elektronikus dokumentumot készítettek a Dunhuang Academy munkatársai.

Luo Huaqing igazgatóhelyettes úr ünnepélyes keretek között adta át az elektronikus dokumentumokat Monok István főigazgató úr részére.

Október 28–30. között a pekingi Palota Múzeum vezetője, Wang Xudong igazgató úr meghívására Monok István főigazgató és Gaálné Kalydy Dóra főigazgató-helyettes részt vett az idei Taihe Forumon, a kulturális örökséget őrző és gondozó intézmények nemzetközi eszmecseréjén.

November 28-án a BMGE-OMIKK könyvtárosai látogattak el a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztályra, a könyvtárközi kölcsönzés terén lehetséges együttműködésről egyeztettünk.

Kitüntetés

Holl András az MTA Könyvtár és Információs Központ informatikai főigazgató-helyettese Hungarnet Díjban részesült a 2019 áprilisában rendezett Networkshop konferencián az országos tudományos információk szervezésében, digitális tartalmak előállításában és a felhasználókhöz való eljuttatásában betöltött jelentős feladatvállalásaiért.

Babus Antalt a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti Tagozata Cs. Szabó László díjjal tüntette ki.

Továbbképzés

Gyűjteményszervezési Osztály

Fejős Edina, Kürti Tímea Melinda: Konstruktív konfliktuskezelés hatékony tárgyalási technikákkal (OSZK Könyvtári Intézet), Hatékony kommunikáció közgyűjteményekben (FSZEK Oktatási Központ)

Nagy Eszter: Korszerű helyismereti munka alapjai (OSZK Könyvtári Intézet)

Nagy Ágnes: Közbeszerzési referens képzés (Diamond top Consult Kft.)

Katalogizálói továbbképzés: A Gyűjteményszervezési Osztályon katalogizálói továbbképzést szerveztünk 2018 novemberétől kezdődően, ahol a gyarapítástól a feldolgozásig minden lépést naprakészen áttekintünk az Alpeh vonatkozásában. Ezt a tanfolyamot 2019 tavaszán fejeztük be, de szándékaink szerint egyes kérdésekről a későbbiekben is tartunk belső képzéseket.

Nyelvtanfolyam: A Gyűjteményszervezési Osztályról angol tanfolyamra 2 kolléga, német tanfolyamra 5 kolléga járt.

Tájékoztatósi és Olvasószolgálati Osztály

Az osztály belső továbbképzéseket tartott a könyvtár munkatársainak az intézményben elérhető előfizetett online adatbázisok használatáról (12 képzési alkalom, összesen 100 résztvevő munkatárs). Az adatbázisszolgáltatók webináriumi lehetőséget biztosítanak a további tájékozódásra, ezeket is figyelemmel kísérik.

Szakinformatikai osztály

Június 11-én az Osztály három munkatársa részt vett az Ex Libris által tartott *Adatbázis-kezelés és SQL-lekérdező nyelv használata Aleph-es környezetben* című továbbképzésen.

Július 4-én az Osztály több munkatársa is részt vett a Székesfehérváron rendezett 51. Vándorgyűlésen.

Október 18-án helyt adtunk a *Társadalomtudományos kutatási gyűjtemények digitális archívumai* című adatbázis-bemutatónak, melyet a Társadalomtudományi Kutatóközpont munkatársai tartottak.

Sallai Ágnes kollégánk részt vett a *Teleki József és az Akadémiai Könyvtár* című kiállítás létrehozásában és november 8-án tárlatvezetést tartott a *Diákok az Akadémián* program keretében két középiskolai csoportnak.

Közreműködünk a 2019. november 29-én 74 fő részvételével megrendezett *Tudománymetria: barát vagy ellenség?* című, a Digitális Bölcsészet folyóirat, az MTA Könyvtár és Információs Központ, valamint az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár együttműködésével létrejött konferencia szervezésében.

2019-ben Bilicsi Erika mind az őszi, mind a tavaszi félévben oktatója volt az MTA KIK EISZ és a KSH kollégái mellett a *Kutatástámogatás könyvtári környezetben: szakirodalmi, tudománymetriai és statisztikai adatbázis-használat* című kurzusnak a Könyvtári Intézetben.

Munkajogi létszám	Intézet összesen (fő)
2019. január 1-én	115
évközi belépés	+10
évközi kilépés	-9
2019. december 31-én	116
2019. december 31-i redukált létszám	110

A 2019. december 31-i állományi létszámból:	Intézet összesen
Teljes munkaidőben foglalkoztatott	108
Részmunkaidőben foglalkoztatott	8
2019. december 31-i állományi létszám	116
2019. december 31-i redukált létszám	110

Foglalkoztatás jogcíme	Éves átlagos statisztikai állományi létszám	Teljes munkaidőre átszámított havi átlagbér (Ft)
Teljes munkaidőben foglalkoztatottak	107	329 500
Részmunkaidőben foglalkoztatottak	8	204 400

Jubileumi jutalomban részesültek	Kifizetett jubileumi jutalom (Ft)
5 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott	7 173 100

Munkaügyi létszám (fő)		Munkavégzésre irányuló jogviszonyban állók					vállalkozó	összesen	4. oszlopból közalkalmazott	4. oszlopból nő	
		teljes munkaidős	részmunkaidős	részmunkaidős átszámítva	Együtt	az együttből vezető					
		1.	2.	3.	4.=1.+2	5.(4.-ből)					6.
1	Felsőfokú végzettséggel rendelkező szakmai munkakörökben	könyvtáros	64	5	3,5	69	11	0	69	69	56
2		informatikus, rendszerszervező	1	0	0	1	1	0	1	1	0
3		egyéb	12	2	1	14	5	0	14	14	0
4		együtt (1-3.)	77	7	4,5	84	0	0	84	84	56
5	Nem felsőfokú végzettségűek szakmai munkakörökben	könyvtáros, segédkönyvtáros, könyvtáros asszisztens	5	0	0	5	0	0	5	5	3
6		informatikus, rendszerszervező	2	0	0	2	0	0	2	2	0
7		egyéb	6	0	0	6	0	0	6	6	0
8		Együtt (5-7.)	13	0	0	13	0	0	13	13	3
9	szakmai munkakörben összesen (4+8.)		90	7	4,5	97	0	0	97	97	59
10	Egyéb (nem szakmai) munkakörben	gazdasági, ügyviteli alkalmazott	13	3	1,5	16	4	0	16	16	9
11		műszaki, fenntartási	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12		egyéb	0	3	2,25	3	0	0	3	3	3
13		Együtt (10-12.)	13	6	3,75	19	0	0	19	19	12
14	Mindösszesen (9+13)		103	13	8,25	116	21	0	116	116	71
15	Könyvtáros munkakörben dolgozók átszámítva teljes munkaidősre (= 1/1+1/3+5/1+5/3) (fő)							72,5	72,5		
16	Az összesből közalkalmazott (14. sorból)								116	116	
17.	Az összesből közfoglalkoztatott (14. sorból)									0	
18.	Önkéntesek száma										
19.	Kötelező közösségi szolgálatot teljesítő középiskolások száma										

A foglalkoztatott közalkalmazottak korösszetétele 2019. december 31-i tényleges állapotnak megfelelően

Munkakör megnevezése a 150/1992.XI.20. Korm. rendelet szerint	35 év alattiak létszáma		35 – 62 évesek létszáma		63 – 70 évesek létszáma		70 év felettiak létszáma		Összesen	
	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított	tényleges	átszámított	Tényleges	átszámított	tényleges	átszámított
Főkönyvtáros	0	0	36	34	3	3	0	0	39	37
Könyvtáros	8	8	23	21	0	0	0	0	31	29
Főlevéltáros	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
Levéltáros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Informatikus	4	4	4	4	0	0	0	0	8	8
Segédkönyvtáros	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Segédlevéltáros	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
Könyvtáros asszisztens	0	0	2	2	0	0	0	0	2	2
Könyvtári/levéltári restaurátor	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Könyvtári/levéltári könyvkötő, fotós	0	0	1	1	0	0	0	0	1	1
Raktáros	0	0	8	8	0	0	0	0	8	8
Könyvtári szakmai munkakör összesen	12	12	80	76	3	3	0	0	95	91
Gazdasági, műszaki szakalkalmazott	3	3	13	13	1	1	0	0	17	17
Gazdasági, műszaki, igazgatás ügyintéző	0	0	9	8	0	0	0	0	9	8
Szaktanácsos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kísérő alkalmazott	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nem könyvtári szakmai munkakör összesen	3	3	22	21	1	1	0	0	26	25
Intézet összesen	15	15	102	97	4	4	0	0	121	116

2.4 Belső ellenőrzés

1. Belső ellenőrzés munkája

- Az Államháztartási Törvény és a Belső Kontroll Rendszerre és Ellenőrzésre vonatkozó Kormányrendelet,
- valamint Pénzügyminisztérium kötelező „Útmutatója”

szerint elkészült a kockázatelemzésen alapuló és jóváhagyott MTA KIK 2019. évi Belső Ellenőrzési Munkaterve 2018. november 15-ig, amelyet az MTA KIK főigazgatója hagyott jóvá.

Az MTA KIK 2019. évi Belső Ellenőrzési Munkatervét a Magyar Tudományos Akadémia Ellenőrzési Főosztálya is kérte és rögzítette a saját nyilvántartásukban, és továbbította a többi, felügyeletük alá tartozó intézményeik és az MTA saját ellenőrzési apparátusának adataival együtt a Pénzügyminisztériumba 2018. november 30-ig, a 2019. évi ellenőrzésekre vonatkozóan.

Az MTA KIK belső ellenőrzési vezetője a tárgy évi belső ellenőrzési munkatervét teljesítette 2019. december 31-ig. A beszámolásra vonatkozó szöveges részt, valamint 3 exceltáblázatban foglalt mellékleteket a vonatkozó törvényi előírások szerint 2020. január 15-ig kell továbbítani az MTA Ellenőrzési Főosztályára, akik összesítve a többi, fenntartásuk alatt álló intézményük és saját adataik alapján továbbküldik a Pénzügyminisztérium részére, további adatfeldolgozásra.

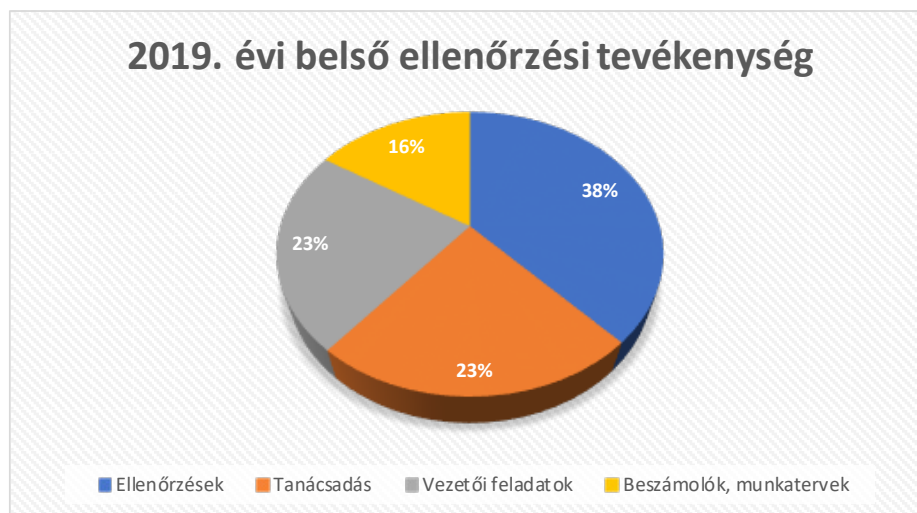
A belső ellenőrzési feladatok ellátásának teljesítésigazolását Gaálné Kalydy Dóra általános főigazgató-helyettes végezte el havonta.

Ezekon kívül az egyéb vezetői feladatok keretén belül 2019-ben megvalósult feladatok:

- Elkészültek a 2020. év eleji beszámolók a 2019. évi külső (pl. ÁSZ ellenőrzés, MTA Ellenőrzési Főosztály ellenőrzése) és belső ellenőrzések intézkedéseivel kapcsolatban, amelyek közül a külső ellenőrzésekről a beszámoló már beküldésre került a megadott határidőre 2020. január 30-ig az MTA Ellenőrzési Főosztálya részére, illetve a belső ellenőrzésekről történő beszámoló beküldési határideje 2020. február 15-e.
- Elkészült és Főigazgató Úr által jóváhagyásra került a 2020. évi belső ellenőrzési munkaterv 2019. november 15-ig.
- Egyéb vezetői feladatok körében végrehajtásra kerültek az adminisztrációs feladatok és egyéb, az intézmény vezetősége felé továbbított beszámoló/tervezés.
- Az új kockázatelemzési módszer bevezetése, annak módszertani kidolgozása és a mellékletek szerinti táblázatok elkészítése, az arra történő belső ellenőrzési tanácsadás és az elkészítésével kapcsolatos felügyelet folyamatos volt 2019. évben.

További, egyéb tanácsadói feladatok ellátása.

- 2017-ben az Integrált Kockázatkezelési feladatok bevezetése, szabályzatának kidolgozása, a rendszergazdák feladatainak kijelölése és adminisztrációjának megszervezése és tanácsadása miatt a tanácsadói tevékenységi feladatok ellátása megnövekedett és folytatódott 2018 és 2019. évben is, amelynek következtében valamennyire csökkent a konkrét ellenőrzés. Értelemszerűen az MTA Ellenőrzési Főosztálya is javasolta a belső ellenőrök részére a tanácsadási tevékenységi idő növelését, és annak tervezését is, ezt az integritás bevezetése meg is követeli.

Az MTA Ellenőrzési Főosztálya a rendszeres kapcsolattartás és tervezés, éves munkaterv végrehajtása és beszámoltatása tekintetében a helyettesítő belső ellenőr munkájával elégedett. Negatív visszajelzés nem történt a fenntartó/felügyeleti szerv részéről.

A belső ellenőr a törvényben előírt szakmai továbbképzésnek eleget tett, valamint a vizsgán megfelelően teljesített, erről tanúsítványt is kapott. A kötelező NAV KEKI által szervezett és törvényileg előírt továbbképzéseket 2 évente tartják meg a NAV oktatási és vizsgáztatási bázisán.

2. Belső ellenőrzések intézkedései

A 2019. évre tervezett konkrét vizsgálat során 2 ellenőrzési feladat zárult le, valamint 3 utóellenőrzésre került sor (a korábbi ellenőrzések Intézkedési Tervei szerinti javaslatpontok határidőre történő korrigálásának vizsgálata az ellenőrzött területeken) a belső ellenőr részéről. Továbbá 7 tanácsadói tevékenység, azaz összesen 12 ellenőrzési feladat, havi 1 intervallum szerint.